

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 163 — Rok 133 (4)

Czwartek, 13 lipca 1944 r.

DZIŚ: Małgorzaty
JUTRO: Bonawentury

Bitwa w Normandii rozszerza się Nacisk bolszewicki między Szczarą a Połockiem Obrońcy Wilna rozbili silne ataki bolszewickie

Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓWNEJ KWATERY FUHRERA w dniu 12 lipca:

Bitwa w Normandii rozszerzyła się na dalsze odcinki frontu. Ogień artyleryjski wzmógł się jeszcze.

Na wschód od rzeki Orne odrzucili nasze wojska nieprzyjaciela, który się włamał pod Eciombelles, do jego stanowisk wyjściowych. Na południowy zachód od Caen przeciwnatarcie nasze zyskało dalej na terenie. Toczą się zaciete walki o Eterville. Na południe i na południowy zachód od Tilly załamały się silne ataki nieprzyjacielskie wśród wysokich strat. Również na odcinku na północny wschód i na północ od St. Lo nie powiodły się nieprzyjacielskie próby przełamania podejmowane na szerokim froncie. W kilku miejscach włamań toczą się jeszcze walki. Na zachód od Alrel niemieckie oddziały pancerne odrzuciły nieprzyjaciela ku północy. Pomiędzy Vire i St. Emy, na północny zachód od La Flessis i w rejonie La Haye du Puits trwają jeszcze zaciete walki obronne, ale przeciwnikowi nie udało się dorychczas osiągnąć istotnych sukcesów.

We Francji zlikwidowano ponownie w walce 66 terrorystów.

Obszar wielkiego Londynu znajduje się w dalszym ciągu pod ciężkim ogniem odwetowym broni „V 1”.

We Włoszech kontynuował nieprzyjaciel silne ataki od zachodniego wybrzeża aż po obszar pod Gibbonai. Odrzucono go wśród wysokich krwawych strat. Punkt ciężkości walki spoczywał wczoraj po obu stronach Tybru w rejonie na południe Citta di Castello. Po huraganowym ogniu artyleryjskim udało się przeciwnikowi wśród obfitujących w straty walki zepchnąć nasz front o kilka kilometrów na północ. Na wschód od Tybru przeciwnatarcia naszych wojsk powstrzymały posuwanie się nieprzyjaciela. Na wybrzeżu Adriatyckim nie kontynuował nieprzyjaciel wczoraj po południu swoich ataków.

Na południowym odcinku frontu

Oświadczenie Eisenhowera

SZTOKHOLM, 12. 7. Generał Eisenhower oświadczył w poniedziałek, że Anglo-Amerykanie i ich sojusznicy podczas wszystkich swych operacji w Europie muszą być przygotowani na ciężkie walki i dotkliwe straty.

Eisenhower dodał z irytacją, że „wszelki optymizm powinien ochłodzić rozstrzygający fakt, iż będziemy zmuszeni walczyć o każdą piędź ziemi”.

Roosevelt kandyduje

SZTOKHOLM, 12. 7. — Prezydent Roosevelt oświadczył na pewnej konferencji prasowej, że przyjmie ponowną nominację, która w razie jego ponownego wyboru doprowadzi do czwartej kadencji jego prezydentury.

wschodniego panowała wczoraj tylko lokalna działalność bojowa. Oddziały węgierskie przeprowadziły na Podkarpaciu pomyslną akcję zaczepną.

Na całym środkowym odcinku frontu wschodniego od Szczary do Połocka utrzymywał się silny nacisk bolszewicki. Nasze dywizje na południowej części tego odcinka w toku nieustannych ciężkich walk odbyły się dalej w kierunku zachodnim.

W rejonie Baranowicz odznaczyła się wybitnie w walkach zaczepnych i obronnych śląska 28 dywizja strzelecka pod dowództwem generała majora Ziehlberg.

Na wschód od Olity powstrzymany nasze dywizje pancerne przesyły naprzód bolszewików. Obrońcy Wilna odparli ponowne ataki bolszewików w zachodniej części miasta i zniszczyli wiele czołgów nieprzyjacielskich. Pomiędzy Uteną a Połockiem zalały się silne ataki bolszewików w ciężkich walkach, które jeszcze trwają.

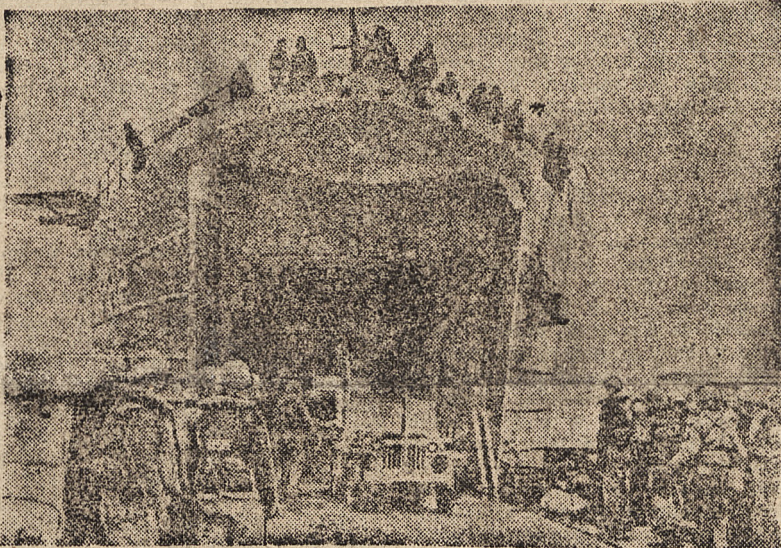
Również na południe od Noworzewa toczą się jeszcze zaciete walki.

Eskadry samolotów bliskiego wsparcia ingerowały skutecznie w walkach na lądzie szczególnie na południowy zachód od Wilna i na południowy zachód od Dynaburga, zadając nieprzyjacielowi wysokie straty w ludziach i w materiale w akcjach przeprowadzanych z nieznaczącej wysokości.

Silna eskadra bombowców północno-

amerykańskich przeprowadziła wczoraj pod osłoną gęstych chmur atak terrorystyczny na Monachium. Artyleria przeciwlotnicza zestrzeliła 27 nieprzyjacielskich samolotów w tym 24 czteromotorowych bombowców.

Pojedyńcze samoloty brytyjskie zrzucały w nocy bomby na obszar reńskiego-westfalski.

Wyładowywanie samochodów 4-tej dywizji USA ze specjalnego statku desantowego na wybrzeżu Normandii. Zdjęcie to zostało zrobione przez porucznika amerykańskiego Lederhandlera — i wysłane gołębiem pocztowym do Anglii. Gołąb wyczerpany drogą dostał się do rąk niemieckich

Rozstrzygająca bitwa na trzech frontach

Berliński dziennik „Deutsche Allgemeine Zeitung” omawiając obecną fazę wojny, pisze m. in.:

Gdyby generał Ludendorff miał możliwość zaciśnięcia obrzyniego frontu zachodniego do rozmiarów wąskiego skrawka przy Cherbourg, w Berlinie strzelanoby zwycięski salut. Gdybyśmy w r. 1917, po naszej ofensywie w Italii, znajdowali się na południe od Florencji i nad Jeziorem Trazymeńskim, Niemcy przystąpiłyby się we flagi. A gdyby Tirpitz i jego następcy znajdowali się w sytuacji, że duża część brytyjskiej i amerykańskiej floty i innych rodzajów broni byłaby związana wojną w Azji Wschodniej, uważaliby to za wielką szansę sukcesu. Jeżeli ponadto zważymy, że dziś po zwycięstwach i niepowodzeniach, front na Wschodzie znajduje się daleko od naszych granic, że nasza ojczyzna oparła się najbrutalniejszym pokusom zdemoralizowania jej, to możemy wysnuć wniosek, iż należycie przygotowaliśmy naszą pozycję wyjściową dla rozstrzygającej bitwy, która rozgrywa się na trzech frontach równocześnie.

Intensywność napięcia siły, jakiej wymaga od nas obecna sytuacja, jest niewątpliwie duża. Trzy mocarstwa atakują twierdzą Europę, korzystając z przewagi w materiale wojennym, szczególnie w zakresie lotnictwa. Znowu wymaga się od żołnierza niemieckiego wyczynów, któ-

re mają przynieść nadludzkie wysiłki dawniejszych faz wojny. Że żołnierze nasi są zdolni do tego, dowiódł Cherbourg. Przy trzy tygodnie przeciwnik nie zdołał opanować tego ważnego portu wojennego, pomimo ostrzeliwania go od strony lądu i morza, pomimo bombardowania z powietrza i szturmów amerykańskich, wyborowych dywizji. Moralny wpływ tego oporu jest ogromny, nawet na naszego przeciwnika. Jest on tym ważniejszy, że co prawda nie szał generalny, ale duży odłam opinii publicznej w Anglii i Ameryce żywi przekonanie, jakoby żołnierzy niemiecki był zmęczony wojną.

Wiemy, że w Anglii przygotowano jeszcze pewną ilość dywizji, że z Ameryki sprowadzić można jeszcze dalsze i że przeciwnik nasz liczy na poparcie ze strony sabotażystów na zapleczu francuskim. To wszystko jednak nie zmienia faktu, że, posługując się angielskim określeniem z 1918 r., przeciwnik nasz walczy dziś w całkiem innych warunkach, niż dawniej, „kiedy miał plecy oparte o mur”. I gdyby nawet udało się mu zdobyć dwa porty wojenne, zdadne do użytku, musiałby jeszcze odbyć krwawą drogę, tylko po to, ażeby osiągnąć sytuację na froncie, którą w 1914/18 roku przez lata posiadał. Różnica warunków, którą na dobro naszego przeciwnika należy zapisać, to duża przewaga w powietrzu. Z tym nie można naturalnie załatwić się w ciągu jednego dnia. Ale już teraz wprowadziliśmy zamieszanie w kulację naszego wroga przez użycie broni odwetowej „V 1”. Nawet cenzurowane wzmianki, przenikające z Anglii, pozwalają stwierdzić, że działanie „V 1” jest duże.

Przeciwnik nasz przystąpił obecnie do uplanowanego od lat, skoordynowanego ataku. Usiłuje nas pokonać przez użycie całej swej siły. My jednak udowodnimy mu w tym roku, że Europy nie zdobędzie nigdy.

Uważny obserwator głosów i nastrojów strony przeciwnej mógł stwierdzić, że jeszcze przed rokiem mówiono tam, iż po wstąpieniu na ziemię europejską nie będzie już

(DOKOŃCZENIE NA STR. 2-GIEJ)

Zdementowanie twierdzeń angielskich o stratach niemieckich na wschodzie

BERLIN, 12. 7. — Zastępca szefa prasowego rządu Rzeszy Sündermann zajął stanowisko wobec przedstawicieli prasy zagranicznej w Berlinie do wydarzeń na wschodnim froncie. Zwrócił on uwagę na niesłychane przesadzanie faktów, rozpowszechniane przez stronę brytyjską w związku z wypadkami wojennymi na wschodzie, nie stojące w żadnym stosunku do prawdziwego stanu rzeczy.

I tak na przykład angielska agencja prasowa „Exchange Telegraph” do-

niosła w dniu 30 czerwca, że wzięto do niewoli 50.000 żołnierzy niemieckich, w dniu 3 lipca cyfra ta według tej samej agencji wynosiła 85.000 żołnierzy, a w dniu 5 lipca dosięgnęła nawet 200.000. Bezsensowność tych twierdzeń wynika już choćby z doniesień sowieckiego biura informacyjnego. Biuro to mogło w dniu 10 lipca podać zaledwie czwartą część cyfry o jakiej mówi agencja „Exchange”, mianowicie 50.312.

Jako szczególnie dramatyczny przykład przesady angielskiej wymienił Sündermann rzekomą liczbę jeńców, podaną przez agencję „Exchange” w dniu 7 lipca na 10.000, podczas gdy bolszewicy donieśli w tym samym dniu tylko o 3.000 jeńców.

Bardzo charakterystycznym dla do wolnej angielskiej akrobatyki cyframi jest także sposób, w jaki traktują oni rzekomo zniszczone niemieckie dywizje. I tak w dniu 7 lipca według angielskich informacji uległo zniszczeniu 25 niemieckich dywizji. W dniu 10 lipca cyfra zniszczonych dywizji wzrosła, już do 40. Zrozumiałym jest — pokreślił Sündermann — że także dane cyfrowe, zakomunikowane przez bolszewików przekraczają znacznie rzeczywiste straty niemieckie. Przy wszystkich tych przesadnych informacjach ze strony alianckiej jej własne życzenia były głównym motywem tych pomysłów.

Jeżeli chodzi o Anglików, to wpłynęły na to przede wszystkim trudności i krytyczna sytuacja w jakiej znaleźli się na zachodzie. Przede wszystkim jednak pragną oni za pomocą dramatycznego przedstawienia wypadków na wschodzie wzbudzić w państwach neutralnych wrażeń, jakoby rozpoczął się katastrofalny przebieg wypadków. Wszyscy wiedzą, oświadczył Sündermann, że Alianci pragną podjąć próbę złamania Europy w tym roku, jednak ostatnie słowo jeszcze nie padło.

Gratulacje papieża dla ludności Berlina

BERLIN, 12. 7. — W piśmie, które w tych dniach skierował papież do biskupa w Berlinie, hr. Konrada Preysinga, wyraził Ojciec święty swój podziw dla ludności Berlina z powodu dzielnego zachowania się w czasie ciężkich ataków lotniczych. Pius XII nazwał Berlin jedynym miastem, które mu najwięcej przylgnęło do serca w czasie jego tam pobytu.

Hr. Preysing podał berlińskim katolikom do wiadomości pismo papieża w ramach swego listu pasterskiego

Głos dnia

Dziennik „New Leader” pisze, że nie ma rodziny w Anglii, która by nie była opanowana na przemian uczuciem nadziei i lęku. Istnieje bowiem nadzieja, że operacje wojenne w Europie zachodniej przyniosą Anglii rychły koniec wojny, a równocześnie groza ogarnia wszystkich, gdy pomyślą przede wszystkim o olbrzymiej cenie w życiu ludzkim, jaką za to trzeba płacić.

Gigantyczne walki inwazyjne stanowią zresztą logiczny ciąg dalszy polityki wojennej, jaką z dawną kierował się rząd Churchilla. Kiedy jeszcze cztery lata temu o-

bejmował Churchill swe urzędowanie, mógł być się wówczas zdecydować albo na prowadzenie tej wojny po prostu na płaszczyźnie wojskowej, albo też wyrzucić wpływ na zmianę jej charakteru przez pociągnięcia polityczne. Rząd Churchilla zdecydował się następnie zupełnie wyraźnie na stronę dorobkiewiczów wojennych. W razie gdyby Anglia miała osiągnąć zwycięstwo ostateczne — sądzi „New Leader” — natenczas z całą pewnością rozbiłyby też Churchill pokój następny.

Sytuacja bojowa na froncie fińskim

więcej walki lecz sama okupacja. Od kilku miesięcy coraz dobitniej podkreśla się, że należy przewidywać wzrost strat. To nie St. Mihiel. Nie jeden Amerykanin umrze jeszcze dla Barucha i Morgenthau'a.

Rosjanie również przysapili do swej wielkiej ofensywy. Walka na Wschodzie jest ciężka dla wojsk i dowództwa. Czego pragną bolszewicy, to ujawnić przed kilkoma dniami Ilią Ehrenburg. „Dla bolszewików istnieje tylko jeden cel: Berlin”. Nie odpowiada to zupełnie prawdzie, albowiem bolszewicy mają jeszcze inne cele, między innymi Stambuł. Ale Berlin w bolszewickim programie oznacza Europę, której symbolem nasze miasto faktycznie jest. Panowanie nad kontynentem jest marzeniem Kremla, Ameryka zaś i Anglia pogodziły się z tym. Natomiast stanowisko Finlandii dowiodo, że narody europejskie poznały niebezpieczeństwo zagrażające Europie. Anglicy i bolszewicy przypuszczali, że w tym miejscu naszego kontynentu wygrali już wojnę nerwów, ale Finlandia w ostatniej chwili wysłała polityczne i militarne konsekwencje, będące warunkiem jej egzystencji. Włączyła się całkowicie do frontu obrony. Ten sukces ministra spraw zagranicznych Rzeszy podziałał jak sygnał na inne narody Europy. Finowie zdawali sobie niewątpliwie sprawę, że ich decyzją jest kwestia bytu lub niebytu.

Jest to zamknięcie obecnych tygodni. Chodzi o byt lub niebyt w najstraszliwszym znaczeniu tego słowa. Chodzi o egzystencję naszego kontynentu i nie ma żadnej alternatywy poza walką. Niegodna kapitulacja, której żąda wróg, prowadzi, jak tego dowodzi przykład południowych Włoch, do bolszewizacji i likwidacji. Nie ma różnicy czy bolszewizm przychodzi z armią bolszewicką ze Wschodu, czy też w orszaku anglo-amerykańskiej armii z Zachodu. Kompromisy, demokratycznego połowicznego rozwiązania, linii demarkacyjnej nie ma nigdy i nigdzie.

W KILKU WIERSZACH

● Jak donosi radio londyńskie, generał Eisenhower nazwał broń „V1” „przeklętą rzeczą”. „Latająca bomba” jest tak samo skuteczną, jak i po teźne ataki niemieckie, dokonywane bombowcami, ale za to są one o wiele tańsze.

● Według wiadomości, przesłanej przez konsulatu szwedzkiego w Hamburgu do szwedzkiego ministerstwa spraw zagranicznych, o czym donoszą dzienniki sztokholmskie, szwedzki parowiec „Sif”, pojemności około 2.000 ton zatonał na północnym wybrzeżu Zatoki Niemieckiej. Cała załoga tego parowca składająca się z 20 ludzi, została uratowana i przewieziona do pewnego portu niemieckiego.

▲ W dniu 10 lipca otwarto komunikację nowych tureckich linii lotniczych Konia—Antalya (okręg Diarbakir)—Erzerum.

● Jak urzędowo donoszą, w godzinach południowych dnia 11 bm. nadleciały amerykańskie bombowce nad obszar Szwajcarii. Na lotniskach w Altenrhein internowano 2, a w Lüben dorf 5 maszyn, które tam lądowały wraz z załogą.

▲ Jak donosi prasa szwedzka, wręczył dyplomatyczny przedstawiciel Węgier, radca legacyjny Feliks de Parcher, szefowi protokołu pismo uwierzytelniające Horthy'ego, w którym zawiadamia równocześnie o odwołaniu dotychczasowego posła Ullei na Rewiczki. Parcher przyjęty został w poniedziałek przez zastępcę sekretarza gabinetu i przez tymczasowego szefa wydziału zagranicznego.

● Parada wojskowa, która odbyła się w Buenos Aires w dniu święta niepodległości, miała w tym roku szczególnie uroczysty charakter. Ludność urządziła prezydentowi państwa Farrellowi wielkie owacje, wyrażające mu swą sympatię. Przemarsz wojsk trwał 4 godziny. Po raz pierwszy zaprezentowano czołgi i samoloty, do budowy których użyto wyłącznie swojskich surowców.

● Jak donosi brytyjska służba informacyjna, komandor William O. Sullivan, fachowiec od prac uprzętających, który kierował robotami nad uprzętaaniem gruzu w portach Neapolu, Bizerty i Palermo, oświadczył w niedziele, że „Cherbourg jest najtwardszym orzechem, jaki miał dotychczas do „zgrzyżenia”.

HELSINKI, 12. 7. — „Hufvudstadsbladet” określa obecną sytuację wojskową w Finlandii po 4-tygodniowej obronie przeciwko wielkiej ofensywie sowieckiej:

„Z dumą stwierdzamy — tak pisze to pismo — że nasza armia przeszła dotychczas najcięższą próbę ofensywy. Po upadku przed trzema tygodniami Wyborga, sytuacja wojskowa na fińskim froncie na ogół ustaliła się. Jezioro Vuok i kanał wodny z Wyborgu tworzą naturalne przeszkody, które powstrzymują spodziewaną dalszą ofensywę sowiecką. W jednym miesiącu stracił bolszewicy na fińskim froncie przy nieznacznych sukcesach z pewnością 803 czołgi pancerne i 995 samolotów, przy czym jako niepewne policzony należy znacznie większe straty”.

SZTOKHOLM, 12. 7. — „Finlandia zdecydowała się szukać bezpieczeństwa i utrzymania swego bytu po stronie Niemiec. Jeszcze nigdy nie stała ona wobec większego zadania, a jej praca dla przyszości całej Europy jeszcze nigdy nie posiadała tak wielkiej doniosłości, pisze dziennik „Aftenposten” komentując obecne położenie Finlandii.

„Finlandia — czytamy dalej — walczy celem zabezpieczenia prawa do swego bytu i swjej wolności jako narodu i państwa. Równocześnie jednak z tym walczy ona celem utrzymania charakteru bastionu obrony Skandynawii i całej zachodniej kultury. Obecnej sytuacji Finlandii nie należy tłumaczyć ani ślepych przypadkiem, ani też jakimiś intrygami pozbawionej skrupułów polityki. Finlandia musi współpracować z Niemcami, albo narazić się na śmiertelne niebezpieczeństwo. Niemcy są jedynym wielkim mocarstwem europejskim, które łączą zrozumienie ze zdolnością obrony przeciwko niebezpieczeństwu ze wschodu. Współpraca wspólnoty interesów pomiędzy Niemcami i Finlandią przybrała obecnie w obliczu ostatniej ciężkiej próby taką formę, że możliwym jest wypełnienie wszystkich koniecznych warunków wojennych, mających na celu osiągnięcie ostatecznego celu, mianowicie zapobieżenia niebezpieczeństwu ze wschodu”.

HELSINKI, 12. 7. — Fiński komunikat wojenny z dnia 10 lipca brzmi:

„Na przesmyku Karelskim usiłował nieprzyjaciół wczoraj przy pomocy artylerii i dział okrętowych wysadzić wojska na ląd na dwóch mierzejach Zatoki Viipuri, został jednak odrzucony do morza. Ogniem różnej broni fińskiej zatopiono w dniu wczorajszym ponad 20 różnych nieprzyjacielskich łodzi desantowych oraz statków poruszających się na tych wodach. Pomędzy Suomenvedenpohja a Vuoksenem odparto w niektórych miejscach lokalne ataki. W miejscowości Vuosalni stoczono gwałtowne walki z siłami nieprzyjacielskimi, które przeprowadziły się przez Vuoksen. Odparto lub też w kontrataku odrzucono wszelkie ataki nieprzyjaciela, za pomocą których zamierzal on rozszerzyć swą pozycję przyczółka mostowego. Wśród uporczywej walki wycofały się wojska nasze do przyczółka mostowego Ayraspaee. Na północnym wschód od jeziora Ladoga najciężniej odczuwać się dawał nacisk nieprzyjacielski, poparty przez lotnictwo, w kierunku Uuksu—Nomaa i Loimolaam. Wzdłuż dróg i terenów leżących odłogiem walczone gwałtownie. Nieprzyjaciół poniosł w niektórych miejscach wielkie straty w ludziach, zniszczono ponadto 6 czołgów. Z kierunku Porajjaervi i Rukajjaervi nie nadeszły raporty godne uwagi. Od chwili rozpoczęcia się wielkich ataków nieprzyjacielskich w dniu 9-go czerwca stracił nieprzyjaciół w różnych odcinkach frontu w ciągu jednego miesiąca ogółem 803 czołgi. Fińskie baryery przybrzeżne skutecznie brały udział w obronie przeciwko nieprzyjacielskim usiłowaniom zmierzającym do lądowania w zatoce Viipuri, ponadto zatopiły one co najmniej jeden większy parowiec, 6 mniejszych statków i jedną

łódź desantową. Na jednym parowcu sowieckim wzniesiono pożar. Poza tym jeszcze poza zasłoną sztucznej mgły nieprzyjacielskiej stwierdzono silne eksplozje. Lotnictwo własne i niemieckie bombardowało kilkakrotnie koncentracje wojsk nieprzyjacielskich w Vuosalvi. Myśliwcy fińscy i niemieccy, jak również obrona dzienna straciły ogółem 24 maszyny nieprzyjacielskie, z tej liczby 8 na froncie wschodnim.

W ciągu pierwszego miesiąca nieprzyjacielskiego ataku straciło lotnictwo fińskie i niemieckie oraz obrona ziemna, jak również własna i niemiecka okrętowa artyleria prze ciwlotnicza aż do ranka dnia 9 lipca ogółem 995 maszyn nieprzyjacielskich.

HELSINKI, 12. 7. — Fiński komunikat wojenny z dnia 11-go lipca brzmi:

Dopiero pierwsza faza „bitwy na odległość”

REORGANIZACJA SYSTEMU OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ W LONDYNIE

BERLIN, 12. 7. — Na marginesie ataków odwetowych, prowadzonych przeciwko Londynowi, podkreśla się w niemieckich kołach dobrze poinformowanych, że ostrzeliwanie broni „V 1” odbywa się według planu szczególnego. Wbrew wszelkim brytyjskim akcjom obronnym, programowo postępuje ten plan ostrzeliwania miasta Londynu, jako centrali wojennej nieprzyjaciela.

W zależności od znaczenia wojennego obliczono serie obstrzału „V 1” dla każdego poszczególnego kwadratu celowniczego. Obliczenie takie stosuje się na podstawie bombardowania miast niemieckich przez lotnictwo anglo-amerykańskie. Na czele tabeli obstrzału przewidziano City londyńską, stocznie oraz dzielnicę przemysłową wschodniego Londynu. Przewiduje się 100 stopni nasilenia obstrzału. Pierwsze 30 dni uważać należy wyłącznie tylko jako okres „wstrzelania się”, który na skalę obstrzału zanotowano w zaledwie tylko kilku stopniach nasilenia.

Zaznacza się szczególnie, że tym samym Londyn i Anglia południowa odczuły dotychczas zaledwie tylko początki tej bezustannej „bitwy na odległość”.

GENEWA, 12. 7. — Celem utrzymania jeszcze jako tako pracy w londyńskim City, jak donosi dziennik „Daily Mail”, wprowadzono tam w ramach ogólnego alarmu także własny system alarmowy. Na wysokich budynkach ustawiono obecnie maszyny okrętowe, na które wyciąga się kosz, jeżeli istnieje bezpośrednie niebezpieczeństwo. Wówczas są jeszcze dwie minuty czasu do szukania schronienia. Wprawdzie dla tych, którzy pracują na najwyższych piętrach przeważnie czterolub pięciopiętrowych domów czas ten nie jest wystarczający, aby zbiec do schronu, jednak osoby te mogą się przynajmniej rzucić na podłogę, aby w ten sposób uniknąć zranień odłamkami szyb. Ten specjalny system obowiązuje od godziny 9-ej rano do 5.30 po południu. Do tego celu zmobilizowano w londyńskim City specjalny korpus wartowniczy.

Głęboki schron, który w międzyczasie oddał do użytku publicznego minister spraw wewnętrznych Morrison — według doniesień prasy londyńskiej — jest dostępny tylko dla osób posiadających specjalnie wystawioną do tego celu przepustkę. Według podanych w związku z tym przez prasę postanowień wykonawczych, otrzymanie tego rodzaju przepustki jest sprawą niesłychanie skomplikowaną.

Po raz pierwszy dziennik „Daily Express” opublikował zdjęcie przedstawiające chmurę dymów wzbijającą się po eksplozji jednej tylko bomby latającej. Jak dziennik w związku z tym zauważa, przypomina ona wybuch wulkanu. Na zdjęciu widzi się jedną ciemną chmurę dymu sięgającą pod niebo.

„Na przesmyku Karelskim, w niektórych miejscach nad jeziorem Ladoga, obustronny ogień artylerii i granatów. Pomędzy Suomenvedenpohja a Vuoksenem odparto lokalne ataki nieprzyjaciela. Uporczywe walki trwają w Vuosalmi. Bezskuteczne pozostały usiłowania nieprzyjaciela, zmierzające do rozszerzenia swego przyczółka mostowego. Zniszczono 4 czołgi.

Na północny wschód od jeziora Ladoga wojska nasze stawiały silny opór atakom nieprzyjacielskim, wykonywanym przy poparciu przez czołgi i lotnictwo. W kierunku Pitreranta, Oumra i Loimola odparto kilka ataków przy wielkich stratach nieprzyjaciela. W ostatnich 24 godzinach zniszczono na tym odcinku frontu ogółem 23 czołgi nieprzyjacielskie. Oddziały nasze, które cofnęły się pod Suojaervi, staczają gwałtowne walki z siłami nieprzyjaciel-

skimi, którym zadano poważne straty.

W kierunku Porajjaervi odparto próby podjęte przez nieprzyjaciela, celem przeprowadzenia się przez pewną linię wodną. W kierunku Rukajjaervi odrzucono w kontrataku nadciągający oddział nieprzyjacielski oraz odparto 2 ataki, wykonane siłami jednej kompanii. Bombowce własne wykonywały koncentryczne ataki przeciwko zbiorowiskom wojsk nieprzyjacielskich w przyczółku mostowym Vuosalmi, gdzie stwierdzono dwie silne eksplozje oraz kilka pożarów. Lotnictwo własne i niemieckie bombardowało ponad to pozycje baterij nieprzyjacielskich na południe od Ihtala oraz składowiska na froncie wschodnim.

Własne myśliwstwo i obrona ziemna straciły ogółem 24 samoloty nieprzyjacielskie, z tej liczby 14 na froncie wschodnim”.

GENEWA, 12. 7. — Dotychczasowe zarządzenia ewakuacyjne w Londynie, jak oświadcza dziennik „Daily Mail” — nie są nawet w przybliżeniu wystarczające, ponieważ oprócz dzieci i matek z niemowlętami istnieje jeszcze wielka ilość takich, którzy albo zostali pozbawieni dachu nad głową, albo też z innego powodu chcieliby uciec z rejonu działania broni „V 1”. Osobom tym nie udzielono jeszcze żadnej pomocy. Jeżeli rząd nie zamierza planowo ewakuować tych osób z Londynu, wówczas powinien przynajmniej zezwolić na ponowne osiedlenie się na terenach nadbrzeżnych, równocześnie bowiem przez takie rozszerzenie obszarów nadających się do pomieszczenia ewakuowanych zwalczy się lichwę, panującą na obszarach ewakuacyjnych.

Ceny bowiem żądane tam za mieszkania nawet najgorszego rodzaju wolały o pomstę do nieba. Poza tym w niektórych wypadkach hotele i pensjonaty żądają zapłaty za mieszkanie za miesiąc z góry. Ta chciwość zysków jest skandalem, jednak winę ponoszą ministrowie, ponieważ nie pomyśleli na czas o wkroczeniu w te sprawy. W ogóle wszystko wygląda na to, jak gdyby rząd stracił głowę. Odpowiedzialnością dzielą się ministerstwa handlu, zdrowia, spraw wewnętrznych i wyżywienia. Jedno ministerstwo zrzuca winę na drugie.

SZTOKHOLM, 12. 7. — Jak donosi brytyjska służba informacyjna, odbyć się ma we wtorek w Izbie Gmin

posiedzenie grupy posłów z ministrem spraw wewnętrznych i ministrem zdrowia. Przedmiotem obrad będzie szczególnie zagadnienie przesiedlania cywilnych robotników, remont domów i schronów przeciwlotniczych.

Liczba dzieci — które w międzyczasie opuściły Londyn, jak dalej donoszą — wynosi obecnie 53.000.

SZTOKHOLM, 12. 7. — Jak donosi brytyjska służba informacyjna, we wtorek doniesiono znowu z południowej Anglii o nalocie latających bomb.

ANKARA, 12. 7. — Dziennik „Vakit” stwierdza, że z kilku zdań ostatniej mowy Churchilla można wywnioskować, iż broń „V 1” otrzyma „specjalne miejsce w historii obecnej wojny”. Churchill nie chciał udzielić Izbie Gmin żadnej gwarancji przeciwko tej broni Ewakuacja kobiet i dzieci z Londynu dowodzi powstałych trudności. W ten sposób broń „V 1” stworzyła nową sytuację. Najwidoczniej brytyjczy męzowie stanu i uczeni nie znaleźli żadnej skutecznej metody obronnej.

Posel Sadak oświadcza w dzienniku „Akszam”, że ostatnia mowa Churchilla jest ważnym przyczynkiem dla nowo zastosowanych form wojennych. Posł pisze, że Churchill tym razem nie ukrywał przed narodem brytyjskim, iż nie znalaziono żadnego środka obrony przeciwko broni „V 1”. Zdenerwowanie posłów brytyjskich i nerwowość mowy Churchilla dowodzą obawy Anglików z powodu nieprzerwanych zniszczeń.

Rewolucja w Kolumbii

MADRYT, 12. 7. — Jak donosi agencja „Associated Press”, panuje w Kolumbii wielki zamęt.

Dalej donosi agencja Stanów Zjednoczonych z Bogoty: Wiceprezydent Dario Echandia oświadczył, że przejściowo objął on stanowisko prezydenta Kolumbii, gdyż pewna rewolucyjna grupa oficerów armii zaareztowała prezydenta Alfonso Lopeza, oraz różnych członków gabinetu w czasie ich uczestnictwa w manowrach koło Pasto, w południowej części kraju. Przywódcą rewolucyjnej grupy wojska jest podpułkownik Diogenes Gilo, który ogłosił się prezydentem. Dla położenia tany rozszerzaniu się rewolucji ogłoszono stan wyjątkowy.

W komunikacie, wydanym przez sekretariat prezydentury państwa, mówi się, że wojsko republiki — z wyjątkiem tych kół, które podlegane były przez pewnych oficerów do rewolucji w Pasto — jest wiernie oddane konstytucyjnemu rządowi. Ta część armii, która nie wzięła udziału w akcji przewrotowej, przywróci spokój i porządek w kraju.

SZTOKHOLM, 12. 7. — O powstaniu wojskowym w Kolumbii podaje prasa Stanów Zjednoczonych jeszcze dalsze szczegóły. Według tych wiadomości rewolucyjna grupa oficerów

armii miała zaareztować nie tylko prezydenta Lopeza, ale także rozmaitych innych członków gabinetu w czasie ich uczestnictwa w manowrach koło Basto w południowej części kraju. Po otrzymaniu wiadomości o wybuchu rewolucji wydał wiceprezydent Kolumbii oświadczenie, w którym stwierdza, że do czasu oswoobodzenia Lopeza przejął on stanowisko prezydenta Kolumbii. Twierdzi, że większa część armii została wierną rządowi. Jako przywódcę rewolucyjnej części armii wymienił podpułkownika Diogenesa Gilo.

Pesymistyczne orędzie Czang-Kai-Szeka

SZTOKHOLM, 12. 7. — Czang-Kai-Szek oświadcza w swym już krótko wzmiankowanym orędziu w 7-mą rocznicę wojny Czung-Kingu przeciwko Japonii — jak donosi brytyjska służba informacyjna — m. i., że nie ma celu zatajać faktu, że „nieprzyjaciół zrobił w czasie swej ofensywy na Chiny czungkińskie szkielety postępy i że sytuacja jest bardzo poważna. Walki zaostrzają się wśród trudniejszych jeszcze warunków.

DZIS ZACIEMNIAMY

Początek 21:30
Koniec 4:00

Ostrzeżenie lotnicze:
3 sygnały w ciągu minuty

Alarm:
sygnał 1-minutowy (ton wyjącej)

Zapowiedź odwołania alarmu:
3 sygnały w ciągu minuty

Odwołanie alarmu:
sygnał 1-minutowy (ton wysoki)

NAUKA W RZEMIOŚLE A SŁUŻBA BUDOWLANA

Jak nas informuje Główny Wydział Pracy, placówkami, które uprawniają do zwalniania od obowiązku służby budowlanej, są wyłącznie komisje przeglądowe służby budowlanej i placówki stażowe w służbie budowlanej. Wnioski o zwolnienie należy zatem przedkładać komisji przeglądowej przy przedsiębiorstwie. Należy zaznaczyć, że wszystkie wnioski uczniów w pierwszych latach nauki nie mają żadnych widoków na przychylnie załatwienie. Zwolnienie nie oznacza całkowitego uwolnienia od służby budowlanej, gdyż po ukończeniu nauki może nastąpić powołanie do służby.

WSPÓLNOTA PRACY PRODUCENTÓW LAKIERU

Ostatnio założona została w Krakowie Wspólnota Pracy Producentów Lakieru, która zrzeszyła w swych ramach 10 fabryk. W przeszłości wspomniana instytucja rozciągała nadzór i opiekę nad dwoma fabrykami farb drukarskich oraz nad firmami wyrabiającymi farby innego rodzaju jak np. sztuczne pokosty, środki ochronne do celów budowlanych itp. Do chwili obecnej na naszym terenie istnieje 10 Wspólnot Pracy. Liczba ta powiększyła obecnie Wspólnota Pracy Producentów Lakieru, jako jedenasta z rzędu Wspólnota w ogóle, a druga w dziale przemysłu chemicznego.

Do zadań nowo utworzonej Wspólnoty należy ujęcie i uregulowanie ogółu zleceń, repartycja całości rozporządzalnych kontyngentów pomiędzy poszczególnych wytwórców, wymiana doświadczeń itd.

NA P. K. OP. ZŁOŻYLI:

Pracownicy firmy Meinel Süsswarsenwerke, Szeptyckich 26 w lipcu zł 325. — Pracownicy „VHB Werke Nr 11“, Piaskowa 11 za czerwiec zł 205. — Pracownicy Ubezpiecz. Społecz. Kopernika 2 w lipcu zł 578.

W Polskim Komitecie Opiekunów ul. Sobieskiego 15 w Inkasie datków są do odebrania listy dla następujących osób: Kisłowa Helena lub Czerwiński Edward, Słowińska Aleksandra, Jaworski Ludwik, Gelba Mirosław, Ks. Proboszcz Brodecki, Inż. M. Sowiński, Rybak Ada, Domańska Maria, Kotwicki Karol, Sawicka Władysława, Słowińska Anna, Werpolewski Hilary, Seredyński A., Augustyn, Sokołowska Irena.

LEKARZ I SERCE HISTORIA PRAWDZIWA

Są książki jednego pisarza, który ponoć wyszachrował od jakiegoś zbłąkanego anioła sposób na słuchanie i rozumienie serca. On to, swe pióro prowadząc po „mlecznych drogach“ ludzkiej doli, wyczarował postacie, przeważnie bidolachów z artystycznej braci, o twarzach kościastych, długich nogach — ale z goł bimb sercem. Pisarz ten to Kornel Makuszyński. Nieraz myślałem, czy istnieją w życiu tacy ludzie, z sercem jak u śmiech dziecka. I właśnie teraz, gdy wojna sasklepiła ludzkie serca w skorupie brutalnego egoizmu, poznałem lekarza, wyrwanego żywcem z kart Makuszyńskiego.

— Rodzina chciała dziękować mu imiennie, ale jak to umieszczać nazwisko lekarza, gdy pacjent nie żyje... Ładna reklama?...
A jednak, serce to, tak bezinteresowne, zmusza do ukazania go lu-

Stosownie do rozporządzenia Stadt naupmtanna zostało wydane zarządzenie powtórnego szczepienia ochronnego przeciw tyfusowi brzusznemu, któremu podlega zarówno ludność nie miecka zamieszkująca te tereny, jak też i ludność niemiecka.

Jakkolwiek w tym momencie nie grozi żadne niebezpieczeństwo epidemii i stan zdrowotny jest zadowalający, jednak z uwagi na warunki wojenne, które stwarzają dogodniejsze okoliczności dla szerzenia się chorób, odpowiednie czynniki przedsięwzięcia wszelkie środki ostrożności celem zabezpieczenia mieszkańców przed ewentualną możliwością zachorowań.

Osoby, które w przeszłym roku zo-

stały zaszczepione przeciw tyfusowi brzusznemu, są obowiązane w tym roku do powtórnego szczepienia ze względu na to, że działanie szczepionki może po upływie jednego roku osłabnąć, albo w ogóle zaniknąć. Doświadczenia poczynione zeszłego roku wykazały, że reakcja ciała na szczepionkę nie była specjalnie przykłą, nie wywołując podwyższenia temperatury w ogóle, albo tylko nieznacznie.

Szczepienie ochronne leży w interesie własnym każdego mieszkańca, a tym samym stanowi gwarancję zdrowotności całego miasta i wsi, które pozostają w stałym kontakcie z miastem. Dlatego też, kto będzie uchylał się od obowiązku szczepienia zostanie ukarany.

ZBIERANIE ZIOŁ LECZNICZYCH W LIPCU

Wszystkim zorganizowanym i pojedynczym zbieraczom ziół leczniczych podajemy wykaz ziół jakie należy zbierać w miesiącu lipcu:

Babka wąskolistna cz. lancetowata (liście bez ogonków), babka zwyczajna (liście bez ogonków), bazylik ogrodowy (zielenie kilka cm nad ziemią podczas kwitnienia), bez czarna cz. pospolita (kwiaty rozwinięte), bławatek (kwiaty bez kielicha), borówka czarna (liście, jagody), bruszka (liście, jagody), drapacz lekarski cz. bernardynka (zielenie przed zakwitnięciem lub z kwiatami), dymnica lek. (zielenie w czasie kwitnienia), dziewanna lek. (korony kwiatów), dziurawiec pospolity cz. świętojańskie zielenie (młode pędy na początku kwitnienia), fiołek trójbarwny cz. bratek polny (wierzchołki roślin z kwiatami i pączkami), hyzop lek. cz. józefek (kwiaty i liście bez szypulek), jasnota biała cz. pokrzywa głucha (białe korony bez kielicha), jeżyna cz. ożyna (liście), karolek posp. (ziarna), kocanka piaskowa cz. nieśmiertelnik piaskowy (pojedyncze koszyczki kwiatów zaraz po rozwinięciu), kocipysk żółtawy cz. poziewnik błędy (zielenie), konitrat lek. (zielenie), lawenda lek. cz. prawdziwa (nierozwinięte jeszcze kwiaty), lipa drobno- i szerokolistna (kwiaty z przylistkiem), lnicia posp. cz. lnianka (całe zielenie), macierzanka posp. (silne zielone gałązki podczas kwitnienia), malina właściwa (liście), malwa czarna (kwiat przed zupełnym rozwinięciem), miódunka lek. cz. wołowy język (zielenie w czasie kwitnienia), nostryk cz. nozdrak lek. (wierzchołki lodyg z kwiatami), ogórecznik lek. cz. zwyczajny (kwiat, zielenie), orzech włoski (młode liście), orzanka karbowana cz. właściwa (gałązki z liśćmi podczas kwitnienia), paproć samcza (kłącza), piołun liście i młode pędy w czasie kwitnienia), płucnica islandzka cz. mech iel, podbiał posp. (liście już wykształcone) pokrzywa zwyczaj. (liście, górna część ziela z kwiatem), pomornik górski (rozwinięty kwiat), porzeczka czarna cz. smrodynka (owoc), poziomka zwyczaj. (jagody, liście), przetacznik lek. (zielenie w czasie kwitnienia), przytulia żółta (całe zielenie w czasie kwitnienia), rdest ptaś (zielenie przed kwitnieniem), rojownik lek. cz. melisa (liście na począt-

ku kwitnienia lub krótko po nim), róża polna cz. dzika (listki, kwiaty, pączki), rumianek posp. (główki kwiatowe bez szypułek), rzepik posp. (młode roślinki z liśćmi i kwiatami), seler (całe rośliny), skrzyż polny (górna część lodygi), sporzysz (cały grzybek), srebrnik posp. cz. gęsiówka (liście), szanta cz. kruczina posp. (kwiaty wierzchołki lodyg), szczaw posp. (liście, kwiaty), ślazi leśny (liście bez ogonków oraz kwiaty zaraz po rozwinięciu z kielichami), świetlik lek. (całe zielenie przed dojrzewaniem nasion), tawuła błotna cz. łukowa (liście przed zakwitnięciem, kwiaty zupełnie rozwinięte), tobołki posp. cz. tasznik (zielenie bez korzeni od czasu ukazania się kwiatów dopóki część nasion nie dojrzeje), tyśianek lek. zwyczajny cz. centuria (zielenie z kwiatem).

REGLAMENTACJA A WOLNOŚĆ W RZEMIOŚLE

Połowa XIX wieku dla rzemiosła w państwach europejskich przedstawia się bardzo różnie. Zasadniczo można wyodrębnić dwa kierunki t. j. państwa utrzymujące rzemiosło w dawnych ramach reglamentacyjnych i państwa, w których panowała wolność rzemiosła, a ustawodawstwo rzemieślnicze było zgodne z zasadniczymi tendencjami całości kształtu ustawodawstwa przemysłowego.

Do grupy pierwszej należą b. monarchia austriacka, w której ustroj rzemiosła unormowany zostaje patentem cesarskim w roku 1869 przeprowadzającym w pełni zasadę wolności przemysłowej, ale już w roku 1893 znosi się zasadę wolności i nakazuje się obowiązek posiadania dowodu uzdolnienia, niezbędnego do wykonywania rzemiosła, wprowadzenia zakazu pracy rzemieślniczej oraz sprzedaży wyrobów itp.

W Niemczech w owym czasie bardziej uprzemysłowionych, przystąpiono realnie do tej sprawy. Zjazd rzemieślniczy z r. 1905 odrzucił kategorycznie projekt wprowadzenia pełnego dowodu uzdolnienia. Toteż w związku z atmosferą liberalniejszego ustawodawstwa pozostającego w zgodzie z całością ustroju go-

spodarczego, rzemiosło niemieckie zdołało się o wiele pełniej rozwinąć zarówno pod względem jakości jak i rozmiarów produkcji aniżeli w Austrii.

Anglia, Francja, Belgia, Holandia, Szwajcaria i Włochy reprezentowały właściwie brak ustawodawstwa rzemieślniczego. Problem ten traktowano w tych krajach jako część ogólnego zagadnienia drobnej i średniej wytwórczości. Rzemiosło rozwija się w tych krajach najlepiej i najintensywniej, nie znaczy to, że właśnie liberalne ustawodawstwo było jedyną przyczyną wzrostu gospodarstwa, a specjalnie przemysłu. Z ogólnego poglądu na tę kwestię można wysnuć wnioski, że problem rzemiosła rozwiązywany w zgodnej harmonii z innymi odcinkami życia gospodarczego, a w szczególności z odcinkiem produkcji przemysłowej — stwarza najlepsze warunki dla rozwoju rzemiosła. Samo ustawodawstwo nie może być pobudką rozwojową dla życia gospodarczego, może tylko stworzyć doskonałe warunki i odpowiedni teren, ale co dużo ważniejsze — może również stanowić hamulec dla rozwoju i odpowiedniego kształtowania się stosunków ekonomicznych.

W każdym domu, nagromadzone w jakichś koszach, walizach, szufladach czy kuferkach — znajduje się wiele szmatek, większych i mniejszych. Pożornie bezużyteczne, walają się, zajmując miejsce i pleśniejąc. A tymczasem można je z powodzeniem wykorzystać na przeróżne drobne, a nawet i większe bardzo przydatne rzeczy. Naszej córce przydałaby się jakaś torebka, nam pantofle, synkowi buciczki na codzienne bieganie, a mężowi, kiedy przychodzi z pracy, można by podać jakieś łapcie aby nogi odпочęły, a także aby zaoszczędzić podszew.

Poza tymi szmatkami, które pozostały po uszyciu sukienek, koszul itp., można czasem znaleźć nienoszoną już część garderoby, czy to naszą czy innego domownika. Przy chęci i najmniejszej nawet pomysłowości, można kombinując odpadki z poprutymi, starymi kapeluszami, koszulami i sukienkami — z powodzeniem uszyć nie tylko wyżej przytoczone drobiazgi, ale i nawet skromną, gustowną sukienkę dla dziecka.

Podane wskazówki stanowią tylko minimalną część możliwości, jakie istnieją przy użytkowaniu odpadków domowych starych materiałów. Szerokie zastosowanie tych — zdawałoby się — niepotrzebnych odpadków, zależne jest całkowicie od pomysłowości pani domu, która niejednokrotnie w dzisiejszych czasach potrafi zrobić coś z niczego. Jak przekonaliśmy się, z takich koniecznych, wojennych pomysłów powstają często rzeczy praktyczne i artystyczne, do których możemy zaliczyć drewniaki przede wszystkim i torebki sznurkowe na plażę i do użytku domowego. Jeden i drugi pomysł na pewno nie przemienie z wojną i znajdzie zastosowanie w czasach spokojnych jako praktyczny, tani a tym samym nie wygórowany wielkich wydatków, jeśli się ma ochotę na częstą zmianę dla urozmaicenia w ubiorze.

Starosta miejski jako miejscowy kierownik obrony przeciwlotniczej miasta rozporządził, że dopływ gazu niskiego i wysokiego ciśnienia we Lwowie będzie przy nocnym alarmie wstrzymany.

Zwraca się uwagę ludności, aby przestrzegała zamykania kurków gazowych i wody w czasie alarmu lotniczego celem uniknięcia niebezpiecznych wypadków wybuchu gazu przy ponownym dopływie gazu, a także szkód jakie mogłyby powstać przez niezamknięcie kurków wodociągowych.

WYŁĄCZENIE DOPŁYWU GAZU PRZY NOCNYCH ALARMACH

Zwraca się uwagę ludności, aby przestrzegała zamykania kurków gazowych i wody w czasie alarmu lotniczego celem uniknięcia niebezpiecznych wypadków wybuchu gazu przy ponownym dopływie gazu, a także szkód jakie mogłyby powstać przez niezamknięcie kurków wodociągowych.

Zwraca się uwagę ludności, aby przestrzegała zamykania kurków gazowych i wody w czasie alarmu lotniczego celem uniknięcia niebezpiecznych wypadków wybuchu gazu przy ponownym dopływie gazu, a także szkód jakie mogłyby powstać przez niezamknięcie kurków wodociągowych.

PRZEDŁUŻENIE NAUKI W SZKOŁACH RZEMIEŚNICZYCH

Na podstawie porozumienia między Głównym Wydziałem Wiedzy i Nauki a Głównym Wydziałem Gospodarki w Rządzie Gen. Gub., przedłużono czas nauki w szkołach rzemieślniczych męskich i żeńskich z dwóch na trzy lata. Trzeci rok nauki służyć ma do pogłębienia nabytych już wiadomości.

DAJ GROSZ
NA
POLSKI KOMITET POMOCY
LWÓW — SOBIESKIEGO 15

Boli.. boli.. Tylko morfina... Skąd ją wziąć, gdy nie ma pieniędzy. Chodzi bezradna żona. Biedne dwudziestoletnie kobieciątko z wyraźnymi oznakami macierzyństwa.

— Moorfiny.. boli..
I do pokoku, w którym jęknął przeraźliwie, jakiegoś cudownym instynktem, przyszedł ten dziwny z powieści lekarz.

Stwierdza stan beznadziejny. Wie że na pewno... Nawet nie pociesza zawisną na jego ustach w pytaniu, splakany oczyma żoną-dziecko. A jednak, może odsunąć kościastą rękę śmierci. Próbuje ją zmiać. Stwierdza, że daremnie. Teraz wie, że nie tu to wiedzy lekarskiej. Modli się z chorym o cud, o życie. Jednego wieczoru, gdy chory prosi: Doktorze, raczej truciznę.. Tak boli. A po zastrzyku morfiny: Doktorze ratuj, ja młody!

Dziwny to lekarz, spod szkieł wypłynęły łzy. Jest rano, po południu, wieczorem. Spod ziemi wy dobywa morfina. By tylko ulżyć, by ulżyć biedakowi. Załatwia szybko, spieszy się do innych, których może jeszcze

można wyrwać śmierci, dla życia. A kocha życie. Posłuchajcie tylko.

Odwiedziła raz chorego znajoma, jedna z tych, których mąż zna się na interesach — a pasek sypie forsa.. Złoneczko nie brak niczego, chyba bananów, o które dość trudno, bo wojna.

Rozgrymaszona „chora“... zmartwiona.. Spodziewa się czegoś i indyguje doktora: Czy nie mógłby pan doktor polecić mi któregoś z lekarzy, jestem w drugim miesiącu..

Nie! Pani powinna mieć dziecko. Proszę pomyśleć, za rok to będzie niemowlę, czy potrafiłaby pani je zabić? A to jest to samo.

To jest już życie odrębne. Mam matkę staruszkę, której jestem jedyną podporą. Jakby jej było teraz, gdyby myślała jak pani. A tak zostało jej moje życie.

A życie to wielka rzecz.

A życie to wielka rzecz, a tu biedak, któremu został tylko lekarz restrykcyjny i dobrymi oczyma, kochającymi oczyma, w które patrzył z ostatnią iskrą nadziei mój przyjaciel.

I biedny chory chłopak prawie, zostaje ojcem. Jest już półświatłowy.. Z trudem rozumie i poznaje. Śmierć już u poduszki. A ten dziwny lekarz, który zapomniał o kieszeni, bo mu serce mózg zmieniło, dwoi się. Wyrwa śmierci kobietę i jej małżeństwo, koł ból umierającego.

Mija dni osiem od rozwiązania. Matka i dziecko zdrowe. Wszyscy przy łóżu chorego.. Lekarz bada puls. Serce raptem wstrzymało jego tętno. Ojciec, brat i przyjaciel odszedł..

I gdy wszyscy mieli łyzy, gdy biedne żonisko tarzało się w rozpacz, on jeden, lekarz, przemówił z dziwną siłą z serca płynącą:

Nie płacz.. On żyje.. Toć jego serce bije w tym tygodniowym małżeństwie.

Dziwny lekarz. I jeżeli czytasz to kochany doktorze: Bóg Ci zapłać. A dusza zmarłego z pasportem ziemskiego cierpienia na pewno u stóp Najwyższego powie: Znałem lekarza co sercem niósł mi ulgę. Pamiętaj mu to, Panie.

Henryk K.

ZAKOPANE W ROZBUDOWIE

Autostrada, kolejki wysokogórskie, nowe schroniska, skocznia, centralne garaże, dworzec autobusowy, zapoczątkowana rozbudowa i przeniesienie stacji kolejowej — wszystkie te prace dokonane na parę lat przed wojną nie były przecież podjęte tylko na pokaz w czasie między narodowych zawodów narciarskich, ostatnich przed wojną; był to ściśle planowany wysiłek rozbudowy Zakopanego, a zarazem i Podtatrza jako obszaru klimatycznego i turystycznego, który miał starczyć nie tylko potrzebom własnego społeczeństwa. Wojna w znacznej mierze dalszy

bieg tych prac wstrzymała, wyznaczając dla Zakopanego inne, bardziej jej własnym celem służące zadania. Lecz jak i kędy indziej tak i tu w miarę możliwości urbanistyczny i gospodarczy rozwój rozmierzony na przyszłość trwa. Kierownictwo jego skupia się w ręku Urzędu Miejskiego Komisarza.

Ma więc Zakopane pozostać miejscowością kuracyjną, lecz rozbudowanie go w przystosowaniu do tego zadania nie powinno mieć charakteru przymusowego, uzależnionego od planu — winno ono być jak najbardziej zgodne z przyrodą miejsca,

z krajobrazem. W tym kierunku podjęto już wiele pracy; rzeczą przedwczesną byłoby zbyt wcześnie postanawiać o tym, co ma zdecydować o wielu latach na przyszłość.

W każdym razie Zakopane nie może być jakimś wielkim miastem, jakkolwiek będzie ono środowiskiem wielkiego obszaru widokowego i turystycznego związanego ze sobą dobrą siecią komunikacyjną; tu więc oprócz władzy administracyjnej i turystycznej skupi się najkonieczniejsze to, co ma służyć wielkiemu zapotrzebowaniu.

Ażeby turysta wszechstronnie mógł się tutaj wypowiadać, będzie trzeba zbudować obszerne letnie bo-

isko sportowe i zimowy stadion lodowicy; będzie w tym dopełnienie takie, jakie mają letnia turystyka wysokogórska i jej równoważnik zimowy, narciarstwo.

W ścisłym związku potrzeb gospodarczych miejscowego ludu góralskiego i zainteresowań przyjezdnych sztuką ludową wyraża się dbałość o rozwój tej sztuki, w pewnej mierze traktowanej jako poważne zagadnienie gospodarze, streszczając się w produkcji przedmiotów należących do zakresu przemysłu artystycznego. W tym kierunku pracuje dawno już zorganizowana szkoła przemysłu artystycznego, w której szczególnie dwa działy są silnie rozbudowane:

drzewny - snyceński i koronek klockowych. Prócz tego nadal pracują twórczo dwa zakłady ceramiczne; wychodzą z nich ozdobne naczyńia, w których w różnym stopniu zachowuje się stary kształt góralskiej skorupy.

Dawny świat góralski, w którym sztuka ludowa wypowiedziała się silnie i bardziej powszechnie, w zabytkach swych zostawiony przez jego miłośników i myślą uczonego, zachowuje się w Muzeum Tatrzańskim. Muzeum to po uporządkowaniu go w dalszym ciągu pozostanie nadal wymownym obrazem miejscowego folkloru.

OBWIESZCZENIE

Dla celów wojskowych potrzebne są odpowiednio zdolne psy. Zarządca więć ogólny przegląd psów znajdujących się na terenie Lwowa. Właściciele psów zgłoszą się ze swoimi psami dnia: 13. 7. 1944, z dzielnicy I i II, w godzinach od 7—11 i 15—18 na placu Strzeleckim; 14. 7. 1944 z dzielnic III, IV, i V, od godz. 7—11 i 15—18 na pl. Parkowym, przy ul. Pełczyńskiej (Herbststrasse) róg Bułgarskiej; 15. 7. 1944 z dzielnic VI i VII od godz. 7—11 i 15—18 na pl. Teodora. Dla następnych dzielnic wydzielone osobne rozporządzenie. Wszyscy właściciele psów z wyżej podanych dzielnic obowiązani są do przybycia. Niewykonanie tego rozporządzenia będzie surowo karane. Lwów, 10. lipca 1944.

Stadthauptmann von Lemberg
i A. Dr ULLRICH
Decernent

OGŁOSZENIE

Wpisy do Państw. Szkoły Zawodowej Wychowawczy Przeszkoli ul. Krasickich 18 a, przyjmują w czasie od 4—14. lipca dyrekcja szkoły codziennie w godzinach od 14—16 po południu. Przyjęte być mogą uczniowie po ukończeniu 7-klasowej szkoły powsz. Nauka trwa 1 rok. Do wpisów należy przedłożyć metrykę i świadectwo ukończenia szkoły powszechnej.

Wpisowe wynosi 5 zł.

Dyrektorka
Państw. Szkoły Zawodowej Wych. Przesz.

KAPUSZĘ kiszoną, świetle jarzyny — sprzedaje tanio Sklep, Asnyka dwa. SPRZEDAM fortepian Bösendorfera-Fr. Wirth krzyżowy i J. Fritza, prosty, — mechaniczka wiedeńska ora zpiaszcz damski beżowy prawie nowy. Wiadomość: Jakuba Strzemię 5, m. 1. 24914
KUPIĘ ubranie męskie z dobrego materiału ang. popielate niezbyt ciemne na średniego mężczyzny. Zgłoszenia z wykluczeniem pośredników do Składu optycznego, Hittlering 12. 25268
SPRZEDAM maszynę do szycia Singera nie kryta, prawie nowa. Zamojskiego nr 18, m. 1, od 12—14 oraz wiecz. SPÓBNIĘ piócherne białe sprzedam. ul. Sw. Teresy 2 B, m. 1. 25261
SPRZEDAM ładny obraz Bratrowskiego, ul. Wincentego Pola 7, parter — od 1—3 godz. 25258
KUPIĘ ubranie ciemne (nie czarne) — wysokości 138 cm., szczypty, stan i ga tunek pierwszorzędny. Listy do Adm. Gaz. Lw. nr 25254;
WÓZEK elegancki sportowy sprzedam; Rzeźbiarska 5, miesz. 29. 25218

ROZMAITE

NIEMIECKIE niezbędne w pracy i na posazie! Głęboka 18. Prof. Podaniał PODANIA najtaniej!!! Prośby o zwoln., Listy. Skargi. Maszyna. Głęboka 18. v LEGALIZACJE tłumaczeń, odpisy, próby, listy, maszynopisy, powielanie, wykonuje Biuro Tłumacza przysięgłego Lwów, plac Akademicki 1. 1483
DZIEWIĘCYNKĘ 6-tygodniową oddam w dobre ręce. Łaskawe zgłoszenia Zamarsztynowska 74, m. 5. 25078
KONCZĄCYMUSIĘ Biuro Dr E. Griega Lemberg, Sixtusstr. 14, m. 2, wykonuje podania, tłumaczenia, powielanie — legalizacje dokumentów i wszelkie naukowe techniczne prace. 24438
GREPLUJĘ wełnę, wate. — Wytwórnia kolarz i mesteraców Lżycka Maria — Lwów, Koperska 4. 24257
AKUSZERKA Markowska przyjmuje pannie. Zyblikiewicza 39. 24586
TRANSPORTY mebli, fortepianów oraz wszelkich przesyłek w wagonach zbiorowych konwojowanych i indywidualnych do każdej stacji kolejowej na wszystkich liniach kolejowych wraz z załadunkiem, załadunkiem formalności przewozowych oraz wszelkie prace prowadzi wykonuje tanio, solidnie — Biuro przewozowe, Chranowskiej 4.
UWAGA! Zawiadamiam P. T. Klientów że pracownia krawiecka Regęficzka Aleksander została przeniesiona z ul. Halleckiej 12, III. p., na ul. Hallecka 10 I. p., i nadal jak dotychczas przyjmujemy wszelkie roboty w zakresie krawiectwa wchodzące. 25054
MASZYNOPIANIE — ćwiczenia i t. p. Romańska, Zyblikiewicza 5. 1554
SWETRY na drutach szybko wykonuje. Kasztelnańska 11 a. I. p., balkon od 12.
ZAWIADAMIAM, że Warsztaty Mechaniczno Automobilowe prowadzę nadal we własnym zarządzie przy ul. Sykstuskiej 1, 25, Lwów. 25200
SZYBY wstawiamy Karpathenstrasse 8a parter lewy (Jablonowski 8 a).
WSZELKIE sprawy handlowe załatwiamy między Lwowem a Krakowem, biuro W. Huka, Lwów, Hauptstrasse nr 21, Kraków, Piarska 19. 1539
ODPUŠKWIANIE, dezynfekcje mieszkań, mebli, „Ozochemia“ Lwów — Hauptstrasse 21. Telefon 371—08.

POMOC LEKARSKA

LEKARZ med. Eugeniusz NIKODEMO- WICZSKI ordynuje 3—5, ul. Zachariewicza nr 7 (obok Politechniki). 25054

LOKALE

ZAOPIEKUJĘ się 2 pok. miesz. gaz. Pewności Zgł. Biuro Głęboka 18, III. OBSTAJPIE pomieszczenie z meblami pokoj, nyz i kuchnia, słoneczne do frontu przy ul. Pandelskiej 15, m. 10, II. p., główne schody. 35030
POKÓJ słoneczny do wynajęcia. Słoneczna 5, miesz. 9. 25122

DWA pokoje z kuchnią, komfortowe — gaz na ryczałt Lyczakowska koło kościoła Sw. Antoniego — odstąpię za zwrot kosztów remontu. Listy do Adm. Gaz. Lw. nr 25110
OKAZYJNIE odstąpię mieszkanie 3 pokoje, kuchnia, pełny komfort, gaz (ryczałt) z częściowym umeblowaniem. — Wiadomość: Prowiantowa 1, m. 6, od 12—3 godz. 25106
POSZUKUJĘ czyste 1—2 pokoi z kuchnią i gazem, komfortowe, najchętniej na I. p., zwrot kosztów remontu, na miejscu część umeblowania może odkupić. Listy proszę łaskawie Admin. Gaz. Lw. nr 25173
2 POKOJE, kuchnia, pełny komfort zaraz do odstąpienia tylko z całkowitym lub częściowym umeblowaniem. Ogł. d. Wąglewicz 1, m. 5, od g. 8-14
POKOJU umeblowanego komfort, przy polskiej rodzinie, poszukuje solidny kawaler inteligent, ewent. zaopiekuję się mieszkaniem umeblowanym wyjeżdżającym. Listy do Gaz. Lw. nr 25180
ODSTAJPIE pokój z kuchnią, gaz, łazienką i urządzenie. Kadecka 9, m. 5 od 12-tej do 5-tej. 25117
POKÓJ nieumeblowany z użyciem kuchni do wynajęcia. Wiadomość ulica Reymonta 4, m. 2, 10—13.
POSZUKUJĘ pokoju z gazem lub pokojem z kuchnią; może być okolica Lyczakowskiej, Maczna. Gaz. Lw. 25219;
KIEROWNIK szkoły z prowincji, z małą rodziną, zaopiekuję się na czas wojny czystym mieszkaniem z gazem. Listy do Gaz. Lw. nr 25263;
ZAMIENIĘ mieszkanie 5-pokojowe, pełny komfort na 3—4 pokojowe. Wiadomość: Leśna 7 a, I. p., m. 6. 25247

NAUKA

KURS języka niemieckiego, francuskiego, angielskiego. Konwersacja, korespondencja. Maszyna — tłumaczenia — także indywidualnie. Zgłoszenia w sekretariacie od 9—12 i od 15—17 — Larensi. (Obowoz) 3, mieszkanie 14.
KROJU nowoczesnego formy wysyta — mistrz krawiectwa nauczyciel Państwo wej Szkoły Zawodowej Warszawa, ul. Wileńska 21, miesz. 11 — profesor Olbąński. 25187
LWÓWSKA Szkoła Samochodowa ulica Sykstuska 03, szkoli nadal kierowców pojazdów mech. i załatwia formalności otrzymania prawa jazdy. Nowoczesne metody szkolenia, praktyka we własnych warsztatach szkolnych. Zgłoszenia codziennie od g. 9—13 i 15—17.

WOLNE POSADY

NIEMA dobrej posady bez niemieckiego Głęboka 18. Prof. Podania. Tanio. PRZYJMIE się robotników budowlanych fachowych i nietałowych na wyjazd. Zgłoszenia Kraków, Org. Todt — Werbestelle Erich Pixberg, Warschauerstrasse nr 5. 25076
DOBROGO robotnika na akumulatory — poszukuję; może być młodszy. Piłsudskiego 27, warsztat. 25100
PRZYJMIE kilku chłopaków do nauki mechaniki. Zgłoszenia: Warsztaty Michał Rusin, Lwów, Sykstuska 1, 25.
CZELADNIK fryzjerski zostanie przyjęty od zaraz; plac Akademicki 4.
FABRYKA kielis i wyrobów skórzanych we Lwowie, ul. Marcina 30, Lederwaren und Leimfabrik, potrzebuje natychmiast większą ilość robotników a to rymarzy, siodlary, szewców itp. Zgłoszenia i informacje we fabryce. Dojsie do przystanku tramwajowego Gabrieliwka nr 6. 25233
RETUZERA — KĘ przyjmujemy na do robót umowach. Firma Foto-Styl, ul. Rutowskiego 1. 25249
MALARZY, lakierników, pomocników i uczniów dla naszych oddziałów w Zakopanym i Tarnowie do robót akordowych dla wojska zaraz poszukuje za dobrą zapłatą firma Klingler & Co — warsztaty lakiernicze, główne biuro: Zakopane nr 1420, willa „Reduta“ — utrzymanie i mieszkanie zapewnione. FRYZJER — fryzjerka zostaną przyjęci zaraz na bardzo dobrych warunkach. Kwolik, Stanisławów. 25251

URZĄDZENIA

zbiorowych UMYWAŁN baseny ze sztucznego różowego granitu z 8-ma kranami i dodatkami do natychmiastowego montowania, dostarcza Walter Maresch VDI, (10) Wittenberg — Lutherstadt, Paul Gerhardt-Str. 2. 1436

POLECENIA GODNE FIRMY

KSIĄŻKI: w Księgarni — Antykwarni A. Krawczyński, Lwów, ul. Trybunańska 18. Książki nowe, antykwaryczne, okazjne. Grafika — Sztuchy. 1486
CHROMOWANIE, nikiowanie M. Szubrowski, Lwów, Boimów cztery. 1508

KUPNO — SPRZEDAŻ

SREBRO kupuje i płaci najwyższe ceny firma Jan Wojtych, Akademicka 8.
PIANINO — fortepian krzyżowy natch miast kupię. Nowacki, Piłsudskiego 17 (sklep). 24751
KUPIJĘ stare wózki dziecięce głębokie i sportowe. Listy Gaz. Lw. nr 24820
MASZYNE do szycia pierścieniową możliwie krytą kupię. Wiadomość: Sklep Zoologiczny, Lwów, Łozińskiego 1.
OBLIGACJE, pożyczki państwowe, akcje krajowe, listy zastawne kupi bankowiec. Dobrze zapłaci. Oferty z ewent. podaniem ilości i rodzaju papierów do Adm. Gaz. Lw. nr 25023
MASZYNE Singera lub innej marki — pierścieniowe zaraz kupię tylko w do brym stanie. Rutowskiego 15, m. trzy WÓZEK dla chorego kupię. Germanenstrasse 54 a, m. 1. 25011
SPRZEDAM kupon oryg. angielski brązowy na raglan. — Kupię relikwiarzyk (medalion) na szyję hermetyczny maszynowy. Listy do Gaz. Lw. nr 25043
WÓZEK głęboki z kapką do sprzedania Zielona 36, miesz. 4. 25105
OKAZJA! Korki fiaskowe większa ilość niż drogo do sprzedania. Listy Adm. Gaz. Lw. nr 25090
UWAGA! „Idealny“ ukr. biurowa maszyna do pisania niedrogo do sprzedania ul. Słoneczna 37, m. 13, g. 8—10 i 13-15
SPRZEDAM maszynę do szycia nową — kryta, ul. Watołowa 5, w podwórzu.
AKUMULATORY do samochodów i motocykli, nowe każda ilość kupię. Piłsudskiego 27, warsztat. 25101
SPRZEDAM komplet patefon elektryczny, ang., wzmacniacz 3 lamp., 50 płyt polskich. Miódowa 8, miesz. 3, ganek na prawo, od 1 do 4. 25153
KAPĘ na stół i na łóżko sprzedam — Hallecka 21. Skład porcelany — tylko między 10—12 godz. 25175
KUPIĘ sukienki wełniane dla starszej i młodszej. Zgłoszenia: Sokola nr 4, okienko Lemberger Zeitung. 1552

Wyprobowany
od przeszło
stu lat
Franck
domieszka do kawy

FARBOWANIE EXPRESOWE
wszelkich ubrań i materiałów wykonujemy na ządanie w 24 godziny
LEONOW 23 (w podwórzu)

Swine
lepicy
się
tuzem,

Jedni gospodarze nie dopuści do zaginięcia swego zwierzęcia w chlewie, powiadają strażą powiatową, ubezpieczają choroby. Tępy więc te skradki! Uszczelniamy faciele, zalecamy zwierzęcych i roślinnych skradków najnowszymi naukowymi metodami. Proszę do nas nadesłać lub telefonować.

JANCKA & EISNER
Kraków, Ruchobroda 22 — tel. 92 748

Kiosk
wezmę w dzierżawę lub przy
stąpię do spółki. Oferty
Gazeta Lwowska Nr. 25265.

ZAGINAŁ pies duży (wielkość owczarka) żółty od długim włosie, stary, wabi się „AS“ dnia 10. lipca rano. Odrowadzić lub powiadomić o miejscu pobytu za wynagrodzeniem pod adresem: Ządworzańska 46, parter. v
HONNELIJ Patrol znaleziono Kennkartę i inne dokumenty; do odebrania ulica Śnieżna 4, Palamar. v
ZGUBIONO lub skradziono w dniu 7-go 7. br. w tramwaju nr 8, kartę rozpoznawczą nr 1068 wydaną przez Landkommissar Sniatyn, kartę tramwajową miesięczną na nazwisko Konarski Marian. Uprasza się o zwrot: Fabryka „Metall“ na Lewandówce 4, za wynagrodzeniem. 25268
PROSZĘ łaskawego dobrać zięć o zwrot przynajmniej Kennkartę i reszty zdjęć za odpowiednim wynagrodzeniem. v
ZGUBIONO Ausweis, metrykę ślubu, metrykę urodzenia, zaświadczenie zgl. zombardowania, policyjne zameldowanie, 3 kartki żywnościowe oraz pieniądze na nazwisko Hirnyk Joanna. v

PRYWATNE

SKUTEK odnosi tylko podanie napisane fachowo, rozsądnie, tanio: Głęboka 18. TADZIO Kuchcik! Przyjeżdż zaraz Kraków — Podgórze, Limanowskiego 25. Poszukuje ojciec. 1525
PROSZĘ koleżankę Stanisławę Wanat, która ub. roku otrzymała od niej wiadomość, podać swój adres. — Maria Kačka, Zimna Woda, Lwowska 285 — „Emilia“. 25044
ZYGMUNT prosi Krzysię koleżankę Daś podać adres do Gaz. Lw. nr 25240

Wyrośnięty ponad głowę. (Telepress)

Redakcja przyjmuje od godz. 10—11. Rękopisów nie zwracamy. — Telefoni Sekretariatu 202—23. — Kroniki 105—21. Działu ogłoszeń 200—05. Za terminowy druk ogłoszeń wydawnictwo nie odpowiada. — Druk „Gazety Lwowskiej“ — Lwów, ul. Sokola 4.